

Scenariusz lekcji wychowania fizycznego dla uczniów klas IV – VI prowadzonej na platformie edukacyjnej

Temat zajęć: Historia maskotki olimpijskiej, cz.1. Maskotki letnich Igrzysk Olimpijskich.

Adresaci: uczniowie szkoły podstawowej

Czas zajęć: na platformie do 30 min, stacjonarnie – 45 min.

Forma pracy: platforma edukacyjna lub stacjonarnie

Cel zajęć: Poszerzanie wiedzy o Igrzyskach Olimpijskich.

Cele operacyjne

Uczeń:

- prezentuje informacje dotyczące maskotek olimpijskich;
- argumentuje wybór najatrakcyjniejszej maskotki.

Metody:

- prezentacja materiału;
- dyskusja moderowana przez nauczyciela

Prowadzenie zajęć:

Zajęcia odbywają się na platformie edukacyjnej.

Przebieg zajęć:

Po powitaniu nauczyciel przedstawia temat i cele lekcji.

Aby zajęcia od początku stały się interaktywne, można zadać uczniom pytanie:

Co wiesz na temat maskotek olimpijskich?

Nauczyciel krótko i zwięźle moderuje dyskusję z uczniami oraz dokonuje wprowadzenia do zajęć przedstawiając historię maskotki olimpijskiej.

W sporcie maskotki pojawiły się w latach **dwudziestych XX wieku**.

Pierwszymi z nich były maskotki osobiste, które zawodnicy nosili przy sobie, wierząc w ich magiczną moc. Ich obecność na arenach sportowych miała zapewnić zawodnikom szczęście i zwycięstwo.

Moda na maskotki pojawiła się zarówno wśród zawodniczek, jak i zawodników, niezależnie od wieku i dyscypliny sportowej, ale najczęściej w sportach niewymiernych, w których oceny ćwiczenia dokonuje sędzia.

Różnorodność maskotek jest olbrzymia. Najczęściej maskotkami były przedmioty o charakterze dziecięcych zabawek: lalki, zwierzątka pluszowe (misie, słonie, kotki, pieski, osiołki, postacie z bajek), kamyki, muszelki, podkowy, przedmioty użytkowe (ozdoby lub części ulubionego stroju: czapeczki, koszulki).

Motywy posiadania maskotek były zróżnicowane:

- prezent od bliskiej osoby,
- obyczaj panujący w środowisku sportowym,
- przyzwyczajenie.

Posiadanie maskotki uważane jest przez wielu zawodników za metodę autopsychoterapii, mającą na celu:

- zmniejszenie lęku sytuacyjnego,
- złagodzenie napięcia stanu startowego,
- osłabienie uczucia osamotnienia w czasie zawodów.

Sukcesy sportowe osiągnęte „dzięki” maskotce utrwały u zawodników wiarę w jej magiczną moc. Maskotka to drobiazg, który krył wiele tajemnic.

Maskotki sportowe zostały spopularyzowane zwłaszcza przez drużyny w grach sportowych (w piłce nożnej).

Na mistrzostwach świata w piłce nożnej w 1966 roku w Anglii maskotką był rezolutny „**Willie**”.

W 1974 roku piłkarzom towarzyszyły dwie maskotki: „Tips i Taps” o wyglądzie zawadiackich urwisów.

Pierwszą nieoficjalną maskotką olimpijską był „Smoky”, żywy, czarny terier szkocki, który przywędrował do wioski olimpijskiej podczas Igrzysk X Olimpiady (1932) w Los Angeles i został przez sportowców namaszczony na maskotkę. Pies miał ciemną, kręconą sierść, długi tułów, krótkie łapy, sterczące uszy i podwinięty ogon. Jego grzbiet przykrywała biała pelerynka z emblematem pięciu kół olimpijskich i napisem „Mascot”.

Znacznie później, bo dopiero w latach sześćdziesiątych XX wieku, wprowadzono kolejne nieoficjalne maskotki.

Podczas X Zimowych Igrzysk Olimpijskich w Grenoble w 1968 roku pojawiła się stylizowana kukielka narciarza, z głową w kształcie globusa, o imieniu „Schuss”.

Sylwetka maskotki przypominała zjeżdżającego w dużym pędzie narciarza – stąd imię „Schuss”.

(w języku polskim znane jest określenie „szusować” – czyli szybko zjeżdżać).

„Schuss” ubrany był w barwy narodowe Francji: białe, czerwone i ciemnobłękitne.

MASKOTKI LETNICH IGRZYSK OLIMPIJSKICH

Maskotka Igrzysk XX Olimpiady w Monachium (1972)

Pies jamnik „Waldi”

Munich1972

- To pierwsza oficjalna maskotka zatwierdzona przez MKOL.
- Dlaczego wybrano właśnie takie zwierzątko? Ponieważ jamniki należą do najbardziej popularnej rasy psów w Bawarii.
- **Tułów** maskotki zdobyły pionowe pasy w trzech pastelowych barwach: niebieskiej, zielonej i żółtej, przy czym każdy z kolorów miał dwa odcienie – jaśniejszy i ciemniejszy.
Pysk, ogon i uszy były kolorowe. Barwy jamnika miały odzwierciedlać krajobraz Bawarii: niebieski – błękit nieba i lustrzanych jezior, a zielony i żółty – kolor alpejskich łąk i pól.

Trzy kolory nawiązywały do trzech barw z pięciu kół olimpijskich.

Barwny „Waldi” symbolizował radość i wesołość.

Maskotka Igrzysk XXI Olimpiady w Montrealu (1976) Bóbr „Amik”

Bóbr jest jednym z symboli narodowych Kanady.

Sylwetka tego zwierzątka znajduje się w herbie Montrealu, a także w herbie miasta olimpijskich regat żeglarskich – Kingston.

Amik miał ciemnobrązową barwę i był przepasany czerwonym paskiem, na którym widniał emblemat (logo) igrzysk montrealskich. Maskotka zdołała też afisz olimpijski.

Amik był pierwszą maskotką, która reprezentowała historię lokalną i narodową, a zarazem igrzyska olimpijskie; czerwona szarfa na grzbiecie bobra z pięcioma kołami olimpijskimi nawiązywała do wstążek przy medalach wręczanych zwycięzcom olimpijskim.

Maskotka Igrzysk XXII Olimpiady w Moskwie (1980) Niedźwiadek „Misza”

Maskotką Igrzysk XXII Olimpiady w Moskwie był brunatny puchaty niedźwiadek „**Misza**” o radosnym usposobieniu.

Jego beżowy brzusek przepasany był kolorowym paskiem, którego klamerkę stanowiło pięć kółek olimpijskich. Swoją sylwetką przypominał atletę. Pełne imię maskotki brzmiało: **Michaił Potapycz Topygin**.

Wybór niedźwiadka na maskotkę olimpijską wiązał się z tradycją starorosyjską; w opowieściach i legendach ludowych często występuje motyw niedźwiedzia jako uosobienie **odwagi i siły**.

Niedźwiedzie były narodowym symbolem Związku Radzieckiego.

Maskotka Igrzysk XXIII Olimpiady w Los Angeles (1984) Orzeł amerykański „Sam”

Twórcą maskotki był Robert Moore, a wykonawcą studio **Walt Disney Productions**.

Artysta wykreował orła – godło narodowe Stanów Zjednoczonych Ameryki na oficjalną maskotkę igrzysk, wykorzystując imię oraz cechy charakterystyczne „Wuja Sama” (Uncle Sam) – uosobienie patriotyzmu i symbol narodowy USA.

Orzeł „Sam” był postacią kreskówkową z rękami zamiast skrzydeł. Na głowie miał cylinder Wuja Sama w biało-czerwone pasy z niebieskim otokiem, na którym widniało pięć kół olimpijskich. Ubrany był w brązowy strój, spod którego wychylał się biały ogon. Szyję zdobiła duża muszka.

Orzeł „Sam” był radosną imitacją najpotężniejszego z ptaków drapieżnych. Maskotka symbolizowała nieustępliwość, waleczność, pewność siebie i odwagę.

Maskotka Igrzysk XXIV Olimpiady w Seulu (1988) Tygrys „Hodori”

Maskotką igrzysk był młody, budzący zaufanie tygrysek – **symbol odwagi, siły i waleczności.**

Tygrys azjatycki jest drapieżnikiem z rodziny kotów (długości do 3 m) o maści żółtawordzawej w czarne pręgi.

Zwierzę to występuje w wielu koreańskich legendach, jednak nie jako drapieżnik, ale przyjaciel ludzi. I taki właśnie był „**Hodori**”. Miał ponadto pomóc Koreańczykom w zdobywaniu laurów olimpijskich.

Maskotka Igrzysk XXV Olimpiady w Barcelonie (1992) Pies „Cobi”

Na maskotkę Igrzysk XXV Olimpiady został wybrany owczarek pirenejski o cechach ludzkich nazwany „Cobi”.

Zgeometryzowany rysunek awangardowego „Cobi” przedstawiał postać trudną do rozpoznania, ale wyglądem przypominającą psa, a właściwie szczeniaka. Miał nieco wykrzywiony w bok pyszczek, z charakterystycznym grymasem oraz sterzące uszy. Pozbawiona szyi głowa stykała się z szerokim i krótkim tułowiem. Ręce i nogi tego dziwnego psa były dziecięce. Ubrany był w skromne granatowe ubranko chłopięce z widocznym emblematem igrzysk. W całości wyglądał przyjaźnie, choć śmiesznie.

Maskotka Igrzysk XXVI Olimpiady w Atlancie (1996) Maskotka abstrakcyjna „Izzy”

Była to abstrakcyjna postać o wyglądzie bohatera z filmu rysunkowego dla dzieci. To pierwsza komputerowo opracowana maskotka.

Żył w świecie fantastyki – we wnętrzu płomienia olimpijskiego. Dlatego maskotka występowała na rysunkach najczęściej ze zniczem olimpijskim w dłoni, który emitował różnokolorowe gwiazdki.

„Izzy” był śmiesznym, trochę niezadarnym grubaskiem w niebieskim stroju, z dużymi oczami i dużym nosem, białymi dłońmi, wielobarwnym ogonem złożonym z pierścieni. Na nogach miał trampki z błyskawicami.

**Maskotki Igrzysk XXVII Olimpiady w Sydney (2000)
Dziobak „Syd”, kolczatka „Millie”, kukabura „Olly”**

Maskotki to trzy rodzime zwierzęta, żyjące wyłącznie w Australii i na wyspie Tasmanii: dziobak, kolczatka i kukabura.

Trzy wybrane maskotki to okazy rzadkich i chronionych w Australii zwierząt, symbolizujące środowisko naturalne, w którym żyją:

dziobak – wodę,

kolczatka – ziemię,

kukabura – powietrze.

Maskotki Igrzysk XXVIII Olimpiady w Atenach (2004) Lalki „Atena” i „Apollo”

Dwie lalki greckie, symbolizujące postacie mitologicznych bogów greckich: **Atenę** (Athenà), boginię mądrości i patronkę Aten oraz **Apolla** (Phèvos), boga światła i muzyki.

Obydwie maskotki stanowiły bliźniacze rodzeństwo i miały w ten sposób symbolizować „więź rodziny olimpijskiej”. Rodzeństwo ucieleśnia równouprawnienie kobiet i mężczyzn oraz braterstwo.

Maskotki Igrzysk XXIX Olimpiady w Pekinie (2008)
Maskotki „Fuwa”: ryba „Beibei”, panda „Jingjing”, ogień olimpijski „Huanhuan”, antylopa tybetańska „Yingying” i jaskółka „Nini”

Pięć maskotek w kolorach pięciu kół olimpijskich towarzyszyło Igrzyskom XXIX Olimpiady w Pekinie w 2008 roku.

Były to stylizowane postaci, podobne do siebie z wyglądu, ale różniące się charakterystycznym elementem i wzorem na głowie, symbolizującym gatunek i naturę: wodę, las, ogień, ziemię i niebo. Nawiązywały do genezy chińskiego folkloru, słynącego z bogatej sztuki ornamentu i zdobnictwa.

**Maskotki Igrzysk XXX Olimpiady w Londynie (2012)
Figurka „Wenlock” i „Mandeville” – igrzyska paraolimpijskie.**

Maskotkami były dwie stalowe jednookie figurki: „**Wenlock**” i jego kuzynka „**Mandeville**”, których imiona mają brytyjskie podłoże historyczne.

Maskotki miały wygląd niczym z filmów science fiction. To zasługa połączenia opływowych kształtów z efektownymi „wstawkami”. Stalowy kształt maskotek nie był przypadkowy, powstały bowiem z kropelek stopu stali użytej do budowy stadionu olimpijskiego.

Okrągły kształt głowy „Wenlocka” reprezentuje trzy olimpijskie medale: złoty, srebrny i brązowy; na czubku głowy widnieje trójkątne światełko, inspirowane światłami londyńskich taksówek.

„Mandeville” posiada aerodynamiczny kształt głowy, niczym kask kolarski, również ze światełkami.

„Twarze” maskotek stanowią kamery wideo, rejestrujące ważniejsze wydarzenia na igrzyskach olimpijskich. Kamery są zaopatrzone w oko-objektyw i przypominają kształtem stadion olimpijski w Londynie.

„Wenlock” ma na przegubach rąk bransoletki symbolizujące kółka olimpijskie: niebieskie, czarne i czerwone – na lewym przedramieniu, a żółte i zielone – na prawym;

„Mandeville” ma na przegubie prawej ręki stoper do mierzenia wyników i rekordów na igrzyskach.

Optywowym nogom brak było palców czy stóp. Barwy ciał były symboliczne: złoto-srebrno-brązowe.

„Wenlock” miał wzbudzać ciepłe wrażenia, a stalowo-błękitny „Mandeville” ucieleśniał wytrwałość. Obydwie maskotki zaopatrzone są w logo igrzysk.

Maskotki Igrzysk XXXI Olimpiady w Rio de Janeiro (2016) **Maskotka „Vinicius” i „Tom”**

Maskotka Igrzysk XXXI Olimpiady w Rio de Janeiro była bajkową, figlarną istotą, reprezentującą przyrodę i kulturę Brazylii. Najczęściej pojawiała się w towarzystwie maskotki Igrzysk Paraolimpijskich.

„**Vinicius**” – maskotka Igrzysk XXXI Olimpiady – to hybryda (biol. mieszaniec), która powstała ze skrzyżowania różnych gatunków brazylijskich zwierząt. Maskotka miała postać ludzką z cechami fizycznymi dzikiego kota, małpki oraz ptaka; potrafiła naśladować cechy i głos wszystkich zwierząt i latać jak ptak. Reprezentowała faunę tropikalnej dżungli Brazylii. Występowała w żółtym stroju z zielonym ogonkiem; błękitne ramiona i dłonie imitowały skrzydła ptaka.

„**Tom**” – maskotka Igrzysk Paraolimpijskich ze swoją kuriozalną fryzurą z żółto-zielonych liści na głowie – była ucieleśnieniem bujnej tropikalnej flory kraju. Na strojach maskotek widniały emblematy igrzysk olimpijskich bądź igrzysk paraolimpijskich.

Obydwie maskotki były stworzeniami magicznymi o radosnym usposobieniu. Mieszkały w brazylijskim lesie i znały wszystkie sekrety natury. Lubiły sporty oraz różne rodzaje brazylijskiej muzyki. Żyły ze sobą w przyjaźni. Razem reprezentowały różnorodność narodu i kultury brazylijskiej, a także typowy dla tego kraju entuzjizm.

Na zakończenie lekcji nauczyciel moderuje dyskusję zadając pytanie:

Która maskotka podobała Ci się najbardziej i dlaczego?

Uwagi:

Dla sprawniejszego przeprowadzenia lekcji zaleca się wydrukowanie samego tekstu, a na ekranie monitora prezentowanie jedynie grafik przy jednoczesnym wykorzystaniu wydrukowanego tekstu.

Bibliografia:

Maria Rotkiewicz – „Symbole i maskotki olimpijskie” – Polski Komitet Olimpijski

Internet – Google.com

Opracowanie Maja Korcz
doradca metodyczny ODN